

STADSREGIO ARNHEM NIJMEGEN

Voorstel aan Stadsregioraad nr. 2012.025

datum	22 november 2012
portefeuillehouder(s)	C.J.G. Luesink
beleidsterrein(en)	Bestuur en Organisatie
onderwerp	Consequenties van het regeerakkoord voor de stadsregio en het proces regionale samenwerking van morgen
samenvatting	Op verzoek van de Stadsregioraad zijn de consequenties van het regeerakkoord voor de stadsregio in beeld gebracht. Dit voorstel geeft beknopt de hoofdlijn en de mogelijke gevolgen weer voor de stadsregio en geeft tevens een overzicht van de verschillende processen in de Regionale samenwerking van morgen en de invloed van het regeerakkoord hierop. Tenslotte leggen we een aantal beslispunten aan u voor.
voorstel	Instemmen met beslispunten en acties naar aanleiding van het regeerakkoord.
toelichting	Inleiding Binnen de regio Arnhem Nijmegen lopen verschillende processen om afspraken te maken over intensivering van intergemeentelijke samenwerking en de toekomstige samenwerking op regionale schaal. Wij noemen hier als voorbeeld de gesprekken van de gemeenten rondom Arnhem en Nijmegen die met name het sociale domein betreffen, de ontwikkelingen in de Liemers en de invoering van de RUD's. In de stadsregio voeren wij een discussie over de Regionale samenwerking van morgen met de Stadsregioraad en 20 gemeenten, wij voeren gesprekken met de provincie Gelderland over samenwerking en op initiatief van de burgemeesters van Arnhem en Nijmegen worden door de gemeenten gesprekken gevoerd over regionale samenwerking op de schaal van de stadsregio. Daarbij komt niet in de laatste plaats het Regeerakkoord van het kabinet Rutte II dat consequenties heeft voor de samenwerking ons gebied. In dit voorstel proberen wij de verschillende ontwikkelingen met elkaar in verband te brengen en vragen wij u een aantal richtinggevende uitspraken te doen. Wij nemen daarbij de consequenties van het regeerakkoord als vertrekpunt in deel 1 van het voorstel en gaan in deel 2 op een aantal thema's dieper in op de gevolgen van de beleidsvoornemens en processen die lopen. Tot slot komen we met een aantal voorstellen voor richtinggevende uitspraken en acties. Deel 1 Consequenties van het Regeerakkoord voor de Stadsregio Arnhem Nijmegen Op 29 oktober 2012 verscheen het Regeerakkoord van het kabinet Rutte II met de titel “<i>Bruggen slaar</i>”. In de Stadsregioraad van 25 oktober 2012 is afgesproken dat het College van Bestuur na het verschijnen van het regeerakkoord de consequenties voor de stadsregio in beeld zou brengen. In dit onderdeel van het voorstel geven wij per thema aan welke consequenties het regeerakkoord heeft of welke gevolgen het zou kunnen hebben. Wij geven daarbij een richting aan voor de inzet van de stadsregio en stellen graag met u als Stadsregioraad vast of dit de juiste lijn is voor dit moment.

vervolg

Thema Bestuur

Het belangrijkste onderdeel uit het regeerakkoord voor de stadsregio's is de zin:

"een wetsvoorstel tot afschaffing van de Wgr-plus samenwerkingsverbanden zal worden ingediend".

Deze zin, die overigens ook in het regeerakkoord van het kabinet Rutte I stond, raakt direct aan het voortbestaan van de stadsregio met het huidige takenpakket. Belangrijk bij de landelijke discussie over het afschaffen van de Wgr-plus is de vraag wat dit betekent voor de Brede Doel Uitkering (BDU). Zekerheid over dit punt krijgen wij pas als het wetsvoorstel over de toedeling van de BDU. Zekerheid over dit punt krijgen wij pas als het wetsvoorstel wordt ingediend bij de Tweede Kamer. Naar verluid heeft de Raad van Staten negatief geadviseerd over het voorstel van het kabinet Rutte I. Het lijkt daarmee niet vanzelfsprekend dat het kabinet Rutte II het wetsvoorstel van het vorige kabinet bij de Kamer zal indienen. De termijn waarop het wetsvoorstel wordt ingediend is nog onbekend.

In de uitgebreide VNG reactie op het regeerakkoord wordt ten aanzien van de WGR+ het volgende opgemerkt:

"Wij constateren dat het kabinet de WGR-plus samenwerkingsverbanden wil afschaffen echter zonder aan te geven wat er moet gebeuren met hun taken en bevoegdheden. Een goede bereikbaarheid van de stedelijke gebieden is van essentieel belang voor de economische groei in ons land. Gemeenten hebben de ambitie om via gebiedsgerichte samenwerking een impuls te geven aan de economische groei door te investeren in een betere en duurzame bereikbaarheid. Gemeenten willen met het Rijk tot afspraken komen dat vormen van intensieve intergemeentelijke samenwerking op het gebied van mobiliteit mogelijk blijven. De wettelijke verkeer- en vervoertaken en de bijbehorende BDU-middelen dienen op dit intergemeentelijk schaalniveau beschikbaar te blijven".

Actie vanuit de stadsregio:

Wij stellen voor de tot nu toe gevolgde lijn te blijven volgen, dat wil zeggen:

1. De ontwikkelingen rond het afschaffen van de Wgr-plus nauwgezet te volgen en waar nodig de belangen van de stadsregio te behartigen.
2. Ons te blijven inzetten om zeggenschap voor de gemeenten over de Brede Doel Uitkering en de OV concessieverlening te behouden. Hiermee sluiten wij ons aan bij het standpunt hierover van de VNG.
3. Het regionale traject over de regionale samenwerking van morgen voort te zetten en de gemeenten (door middel van onder andere het burgemeestersinitiatief) te faciliteren in het vormen van een gedragen samenwerkingsverband(en) voor vraagstukken die om een aanpak vragen op (sub)regionaal niveau. Hierbij proberen wij doorlopend aansluiting en afstemming te zoeken met het besluitvormingstraject van het Rijk over afschaffing van de WGR plus.

In het Regeerakkoord staan een aantal zaken die de stadsregio niet rechtstreeks raken, maar wel onze gemeenten en de provincie en die daarom van belang zijn:

1. *De decentralisatie van taken van het Rijk naar de gemeenten wordt voortgezet. "Een grote decentralisatie van taken en bevoegdheden vergt medeoverheden die op een passende schaal zijn georganiseerd. Voor de lange termijn hebben wij het perspectief van vijf landsdelen met een gesloten huishouding en gemeenten van tenminste honderduizend inwoners voor ogen."*
2. *De provincies Noord- Holland, Utrecht en Flevoland worden samengevoegd, waarbij over de Noordoostpolder later een beslissing valt;*
3. *Met de overige provincies bespreken we initiatieven gericht op vergroting van de provinciale schaal;*
4. *Wij kiezen voor een materieel gesloten provinciale huishouding, beperkt tot taken op het gebied van ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer, natuur en regionaal economisch beleid. We nodigen provincies uit om met gemeenten initiatieven gericht op vergroting van de gemeentelijke schaal te bespreken.*

vervolg

Actie vanuit de stadsregio

Hoewel deze voorstellen de regio niet rechtstreeks raken is het goed om er toch aandacht aan te besteden. De vorming van landsdelen met een gesloten takenpakket en 100.000+ gemeenten heeft uiteraard wel consequenties voor de gemeenten in ons gebied. Niet bekend is hoe dit in de praktijk gaat uitpakken. In 2001 verscheen een rapport van de commissie Geelhoed waarin ook werd gepleit voor landsdelen en krachtige gemeenten. Juist vanwege de schaalgroote van de landsdelen pleitte Geelhoed voor krachtige stedelijke regio's. Wij zullen de ontwikkelingen op dit terrein nauwlettend volgen en uw raad informeren over mogelijke consequenties.

Thema Financiën

Aangekondigd is dat:

- a. Het BTW compensatiefonds zal worden afgeschaft;
- b. Decentrale overheden gaan in 2013 verplicht schatkijsbankkieren.

Actie vanuit de stadsregio:

Met de SKVV, VNG en IPO brengen wij de consequenties van deze beleidsvoornemens in beeld en proberen wij nog wijzigingen in de voorstellen aan te brengen. Duidelijk is dat de invoering van deze maatregelen een forse aanslag plegen op de financiële middelen van de stadsregio. In het vervolg van dit voorstel wordt uitgebreider stilgestaan bij de financiële consequenties van deze maatregelen uit het regeerakkoord voor de stadsregio.

Thema Ruimte en Mobiliteit

De volgende uitgangspunten en afspraken zijn hiervoor geformuleerd:
"Infrastructuur en bereikbaarheid zijn van doorslaggevend belang voor onze economie. De resterende investeringsruimte in Infrastructuurfonds en Deltafonds tot 2028 kan in de komende kabinetsperiode voor 80 procent worden bestemd voor nieuwe projecten. Er komt geen kilometerheffing. In plaats daarvan zetten we het programma Beter Benutten door dat een bijdrage levert aan het verminderen van files. Om de beschikbare middelen optimaal te gebruiken en ondernemerschap en innovatie te bevorderen zetten we in op publiek-private samenwerking bij de aanleg van infrastructuur."

Actie vanuit de stadsregio

Zoals eerder opgemerkt zegt het Regeerakkoord niets over de toedeling van de BDU. Wij zijn van mening dat het voor onze gemeenten van groot belang is dat de gemeenten zeggenschap houden over de BDU, de OV concessie en dat zij bij het halfjaarlijkse Bestuurlijk Overleg over het Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport (BO MRT) bij de ministers aan tafel zitten. Daarom blijven wij ons inzetten om de zeggenschap over de BDU bij de gemeenten te houden. Om dit te bereiken stellen wij voor om via een gerichte lobby de besluitvorming in Den Haag te beïnvloeden.

Op mobiliteit wordt nauwelijks bezuinigd. Er komt zelfs na 2020 meer geld beschikbaar om te bestemmen. Het voorstel voor een MIRT Onderzoek HOV Arnhem Nijmegen (nieuwe naam: Gebiedsgericht MIRT onderzoek naar bereikbaarheid van de regio Arnhem/Nijmegen op de middellange/ange termijn) sluit erg goed aan bij de ambities van het Rijk en zorgt tevens voor borging van Rijksbetrokkenheid bij onze regionale opgaven. Het onderzoek wordt door het Rijk als prioriteit in landsdeel Oost gezien en het wordt zelfs breder getrokken. In de commissie Mobiliteit & Werken is een presentatie over dit onderwerp gegeven (beschikbaar via de website). Wij verwachten dat ook de minister deze wijze van werken ondersteunt en zullen u zo spoedig mogelijk over haar standpunt informeren zodra de Tweede Kamer is geïnformeerd over de uitkomsten van de BO MIRT cyclus van november.

Bij de verdere uitwerking van het regeerakkoord bleek op 12 november dat het Rijk toch structureel 250 miljoen wil bezuinigen op Infrastructuur en Milieu. Het is nog niet duidelijk op welke uitgaven, maar we zullen waarschijnlijk moeten assisteren in de lobby om de effecten op de BDU en doortrekking A15 minimaal te houden.

vervolg

Beter Benutten

Het programma Beter Benutten wordt doorgezet. De regio draait hier actief in mee met projecten zoals Slim Uit De Spijs (opvolger van SLIM Prijzen) en Slim Werken (opvolger van Offensief bereikbaarheid). In dit laatste project wordt intensief samengewerkt met het bedrijfsleven.

Spoor

De aandacht in het regeerakkoord voor spoor is voor de regio goed nieuws. Bijvoorbeeld voor de projecten brug Ravenstein, Stadsregiorail 2 (met Zevenaar Oost en mogelijk andere stations) en ongelijkvloerse kruising Arnhem Oost zien wij kansen op basis van het regeerakkoord.

Studenten OV-kaart

Bij het onderwerp Onderwijs van het Regeerakkoord is aangegeven:

De openbaarvervoerkaart voor studenten wordt een kortingkaart in 2015, die ook beschikbaar komt voor scholieren in het MBO.

Actie vanuit de stadsregio

Dit beleidsvoornemen heeft met name financiële consequenties voor de stadsregio. Wij zullen deze nader in kaart brengen en u hierover informeren.

Specifiek voor thema Ruimte

“De besluitvorming over ruimtelijke projecten moet eenvoudiger en sneller, daarom stroomlijnen we de ruimtelijke wet- en regelgeving verder. In 2013 komen we met een wetsvoorstel omgevingswet ter vervanging van onder meer de wet op de ruimtelijke ordening en de waterwet.”

Actie vanuit de stadsregio

De ontwikkelingen op dit terrein zullen wij nauwlettend volgen. Goed nieuws is dat een vervolg wordt gegeven aan de uitvoering van de ecologische hoofdstructuur (EHS).

Thema Duurzaam groeien en vernieuwen

Met betrekking tot economie zijn de volgende afspraken gemaakt:

“De innovatiekracht van het bedrijfsleven, de kennisinstellingen en de overheid zal optimaal worden gericht op de transitie naar een duurzame economie en groene groei, mede met het oog op versterking van het concurrentievermogen van de Nederlandse economie. De succesvolle samenwerking tussen bedrijfsleven, wetenschappelijke instellingen, regio's en overheid, in het kader van het topsectorenbeleid, wordt voortgezet en in het nieuwe financiële kader ingepast.

- Via NW/O blijft 275 miljoen beschikbaar voor programmatisch onderzoek voor de topsectoren, waarbij de publiek-private samenwerking voor excellent fundamenteel onderzoek wordt voortgezet.

- Er komt 150 miljoen extra beschikbaar voor versterking van het fundamenteel onderzoek, waarvan 50 miljoen door herprioritering. Een substantieel deel zetten we in om te kunnen meedingen voor extra middelen uit het Europese onderzoeksprogramma Horizon 2020.

We kiezen voor een realistische, ambitieuze groene groeistrategie, waarin ruimte en zekerheid verankert worden. Ons land heeft alles in huis om een betekenisvolle bijdrage te leveren aan de snelle ontwikkeling van nieuwe energiebronnen als zon, wind, biomassa en geothermie: hoogwaardige chemie, een innovatieve agrarische sector, grote havens en een sterke energiesector. Die ontwikkeling is noodzakelijk vanuit het perspectief van klimaatverandering en eindige grondstoffen en is tevens een uitdaging voor innovatieve ondernemingen.”

vervolg

Actie vanuit de stadsregio

De beleidsvoornemens van het kabinet op het terrein van "werken" zijn deels herkenbaar, maar vragen ook deels om een heroriëntatie op dit beleidsterrein. Als het kabinet 150 miljoen vrijmaakt om samenwerking tussen bedrijven en instellingen verder te stimuleren, waarvan 50 miljoen voor herprioritering, dan moet ook onze regio daarvan profiteren. Dat wil zeggen dat er gericht op ingezet moet worden samen met het bedrijfsleven. Dit past in het streven naar Triple Helix samenwerking in de regio. Omdat economische gebieden rondom de brainports prioriteit krijgen zal onze regio hier nadrukkelijk aan moeten werken. Met een intensievere samenwerking met de universiteiten van Nijmegen en Wageningen, inclusief Food Valley en Heath Valley, kan de regio de brainport van het Oosten worden.

Thema Duurzaamheid

"We kiezen voor een aandeel duurzame energie in 2020 van 16 procent. Energiebesparing krijgt prioriteit. De aanpak van de Green Deals wordt uitgebreid met ten minste een besparingsdeed met energiebedrijven en woningbouwcorporaties voor een versnelling in het verduurzamen van de bestaande woningen. Ook voor kantoren, scholen en andere gebouwen wordt energiebesparing via energiebedrijven op deze wijze bevorderd. Het kabinet zal dit ondersteunen door waar mogelijk belemmingen in wet- en regelgeving weg te nemen. Elektrisch vervoer biedt veel kansen voor Nederland. Met netbeheerders, energiebedrijven en lokale overheden worden afspraken gemaakt over de laadinfrastructuur om de groei van elektrische mobiliteit verder te stimuleren. Biomassa moet zo hoogwaardig mogelijk worden ingezet ('cascadering') en de duurzame productie en herkomst van biomassa gegarandeerd. Nederland wil internationaal concurrerend blijven en investeringen moeten maximaal renderen. Daarom krijgen de economische gebieden rond de mainports, brainports en greenports prioriteit."

Acties vanuit de stadsregio

De keuzes van het kabinet op het terrein van duurzaamheid, klimaat en energie bieden kansen voor de regio en sluiten aan bij de activiteiten van het programma Eureka / De Groene Kracht. Wij zetten daarbij mede in op het binnenhalen van Rijkssubsidies. Bij de discussie over de Regionale samenwerking van morgen zal een besluit genomen moeten worden of deze activiteiten op de schaal van de stadsregio moeten worden uitgevoerd of op een andere schaal.

Thema Woningmarkt

Door de introductie van een minister voor Wonen en Rijksdiensten staat de wonen problematiek hoog op de agenda. Voor het beleidsterrein wonen zijn buiten de financiële afspraken de volgende kaders gesteld:

"De huurtoeslag blijft intact om woningen voor lagere inkomens betaalbaar te houden. Dat maakt een gedifferentieerde huurverhoging mogelijk. Voor huurders met een huishoudinkomen boven de 43.000 is de huurverhoging 6,5 procent plus inflatie. Woningbouwcorporaties moeten weer dienstbaar worden aan het publiek belang in hun werkgebied. Hun taak brengen we terug tot het bouwen, verhuren en beheren van sociale huurwoningen en het daaraan ondergeschikte direct verbonden maatschappelijke vastgoed. Corporaties komen onder directe aansturing van gemeenten. Gemeenten met meer dan honderdduizend inwoners krijgen extra bevoegdheden. De schaal van een woningbouwcorporatie moet in overeenstemming zijn met de schaal van de regionale woningmarkt en met de maatschappelijke kerntaak. De extra huuroptengsten van corporaties die het gevolg zijn van de maatregelen in de huursector worden via een heffing afgeroomd."

Acties vanuit de stadsregio

De keuzes van het kabinet op het gebied van de woningmarkt roepen op dit moment veel onzekerheden op en er is nog de nodige onduidelijkheid over hoe bijvoorbeeld het toezicht door gemeenten op corporaties gaat worden vormgegeven. Voorstel is samen met gemeenten en corporaties te monitoren wat de ontwikkelingen op de woningmarkt zijn en

vervolg

proberen zorg te dragen voor voldoende betaalbare (huur)woningen in de regio.

Deel 2 Nadere toelichting op financiën

Wij gaan hier dieper in op de gevolgen van het Regeerakkoord op een aantal thema's.

Financiële consequenties van het Regeerakkoord voor de meerjarenraming van de Stadsregio Arnhem Nijmegen

Invoering van de Wet Hof

Met ingang van 1 januari 2013 vallen gemeenten, provincies en waterschappen onder de Wet Hof (houdbare overheids financiën). Die wet is een vertaling van de scherpere afspraken van het Stabiliteits- en Groeipact van strikte begrotingsregels in nationale wetgeving, waarbij er een maximaal tekort mag zijn voor alle decentrale overheden samen (uitgedrukt in het EMU-saldo). Hoewel nergens melding wordt gemaakt dat de stadsregio ook valt onder de Wet Hof, is het wel aannemelijk dat wij net als de andere decentrale overheden hieronder vallen. Invoering van de wet betekent invoering van het kasstelsel: de meting van de tekorten is het verschil tussen uitgaven en inkomsten binnen een jaar. Het moment van uitgave is bepalend voor de belasting van het EMU-saldo. Ook als die uitgaven gedekt worden met daarvoor opgespaarde voorzieningen of reserves. Aangezien wij als stadsregio zelf geen investeringen op de balans hebben staan, is de Wet Hof niet materieel van invloed op onze financiële huishouding. Binnenkort zullen er gesprekken volgen met de VNG en het Ministerie om dit te verifiëren.

In 2013 zal het schatstibankieren worden ingevoerd

In het Regeerakkoord is afgesproken dat decentrale overheden in 2013 gaan schatstibankieren zonder leentfaciliteit. Schatstibankieren houdt in dat alle tegoeden worden aangehouden bij de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse staat minder geld hoeven lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen. Alle middelen die na 4 juni 2012 (om 18.00 uur) zijn vrijgekomen, dienen uiterlijk op 31 december 2013 in de schatkist te worden gestald. Voor 2013 verwachten we nauwelijks financiële effecten vanuit het Regeerakkoord, anders dan de steeds dalende rente op de kapitaalmarkt.

Voor 2014 en volgende jaren zijn de financiële effecten aanzienlijk. Momenteel is de rentevergoeding bij het Rijk nihil, terwijl in de meerjarenraming vanaf 2014 € 475.000 is opgenomen ter dekking van de kosten voor bedrijfsvoering. Naast de dekking van deze kosten, dienen we ook de herfinancieringsrente op de BDU goed te maken. Verwacht wordt dat deze regelgeving zal worden aangepast. Echter als dit (de herfinanciering op de BDU) niet gebeurt, lopen we vanaf 2014 op basis van de huidige ECB rente een extra financieel risico op het programma mobiliteit van ca. €400.000 in 2014, aflopend tot ca. € 300.000 in 2016. Deze hogere uitgaven zouden opgevangen kunnen worden binnen het programma mobiliteit

Afschaffing BTW Compensatiefonds

Het Btw-compensatiefonds (BCF) wordt per 2015 afgeschaft. De middelen die nu in het BCF zitten worden weer teruggestort in het gemeentefonds c.q. provinciefonds met een landelijke taakstellende korting van € 350 miljoen. 2014 wordt een overgangsjaar. Het is echter nog onduidelijk wat de financiële gevolgen dan zijn voor de stadsregio.

Logischerwijs zouden de bijdragen vanuit gemeenten en provincie dan verhoogd moeten worden met de BTW component minus de taakstellende korting die is neergeslagen bij gemeenten en provincies. Maximaal is het BTW effect jaarlijks € 2,5 miljoen op de reguliere begroting, onderverdeeld naar ca. € 2 miljoen extra ten laste van de BDU en ca. € 500.000 verhoging van de overige exploitatielasten.

In 2014 en 2015 wordt de onttrekking aan de BDU jaarlijks extra verhoogd met ca. € 3 miljoen doordat in die jaren de grootste projecten van de Stadsregioraai worden uitgevoerd.

vervolg

Een nadere analyse van de financiële effecten zullen wij aan u voorleggen bij de begroting 2014.

Samenvattend zijn de belangrijkste financiële effecten op de bedrijfsvoering voor de stadsregio :

€1.000	2013	2014	2015	2016
Vet Hof	-	-	-	-
Schatkistbankieren	-	-475	-475	-475
BTW compensatie Fonds	-	Pm	Pm	Pm

Overleg met de provincie Gelderland

Met de provincie Gelderland wordt overleg gevoerd over mogelijke consequenties van de afschaffing van de Wgr-plus in het algemeen en voor ons mobiliteitsbeleid in het bijzonder. De provincie heeft als beleidslijn dat veel zaken worden aangepakt in samspraak met de Wgr-regio's. Om daarvan een totaal overzicht te krijgen is in het laatste bestuurlijk overleg (10 september) tussen provincie en stadsregio gevraagd naar een inventarisatie van de verzoeken die de provincie doet aan regio's voor coördinatie van projecten en subsidietrajecten voor gemeenten in de WGR regio ("Hoe spreekt de provincie de andere regio's aan voor andere items dan mobiliteit, bijvoorbeeld voor ruimtelijke taken, detailhandel, wonen en bedrijfsterreinen"). Dit overzicht levert inzicht op in welke taken de provincie decentraal i.p.v. zelf wil uitvoeren en deze inventarisatie kan een rol spelen bij de besluitvorming van gemeenten over de schaal waarop die taken moeten worden uitgevoerd. Het derde bestuurlijk overleg tussen provincie en stadsregio heeft 19 november plaats gevonden. Afgesproken is om te bekijken of er tussen de provincie en de stadsregio (als WGR+ of WGR van de inliggende gemeenten) een bestuursakkoord kan worden gesloten. Dit bestuursakkoord zou alle thema's moeten omvatten waar stadsregio en provincie nu al op samenwerken zoals mobiliteit, ruimte, wonen, economie, duurzaamheid en regiocontracten. Voor de mobiliteitstaken wordt specifiek gekeken naar een twee sporenaanpak (waarbij BDU en concessie taken al dan niet aan provincie toevallen).

Burgemeestersinitiatief

De burgemeesters van Arnhem en Nijmegen hebben het initiatief genomen om met de burgemeesters van de 20 gemeenten het gesprek aan te gaan over de regionale samenwerking van de toekomst. Er wordt gesproken over de juiste schaal van samenwerking voor verschillende thema's. Portefeuillehouder Regionale Samenwerking van morgen, Kees Luesink, is aangesloten bij de gespreken. Het bestuurlijk voornemen is om dit proces en ons eigen proces van in één document voor te leggen aan respectievelijk de gemeenteraden en de Stadsregioraad.

Motie: "Bezuiniging op de inwonersbijdrage en biedt gelijktijdig ruimte voor de regionale samenwerking van morgen"

In de Stadsregioraad van 28 juni jl is een motie aangenomen waarin ons college wordt opgeroepen om in de 3 organisatie modellen die worden besproken, een structurele bezuiniging op de inwonersbijdrage vanaf 2014 van 25 % te verwerken.

In dit raadsvoorstel hebben wij geschetst wat de (financiële) consequenties zijn van het regeerakkoord en de stand van zaken in de initiatieven over regionale samenwerking in ons gebied. Wij stellen u voor eerst te komen tot besluitvorming over de inhoudelijke samenwerking die de gemeenten in ons gebied wensen, voordat aan deze motie invulling wordt gegeven. Zoals is aangegeven in de Stadsregioraad van 25 oktober is het niet mogelijk om zonder keuzes te maken in taken 25% te bezuinigen. Wij willen op basis van de uitkomsten van het burgemeestersinitiatief, de discussie over de Regionale samenwerking van morgen met u als Stadsregioraad en gemeenteraden en de mogelijke

vervolg

samenwerkingsafspraken met de provincie de financiële afspraken verder uitwerken. Ook de besluitvorming op Rijksniveau (uitvoering Regeerakkoord op het onderdeel afschaffing WGR plus) in hierop van invloed.

Zodra hier meer duidelijkheid over is kan aan de inhoud van de toekomstige samenwerking een samenwerkingsvorm verbonden worden (vervolgstap op de eerder gepresenteerde modellen) en kunnen de kosten daarvan in beeld worden gebracht volgens het schema:
Inhoud -> vorm -> financiën.

Samenvatting

In dit voorstel hebben wij u de mogelijke consequenties van het regeerakkoord voor de stadsregio geschetst en een overzicht van de verschillende processen over regionale samenwerking in onze regio. Maar mogelijk hebben wij aangegeven welke acties wij op de verschillende terreinen willen ondernemen. Deze acties hebben wij in de vorm van beslispunten hieronder nogmaals opgenomen.

Voorgestelde besluiten

Uit de verschillende trajecten blijkt dat er consensus bestaat in de regio dat er een vorm van samenwerking tussen de steden Arnhem en Nijmegen moet blijven, met name op het terrein van economie en mobiliteit.

Samenvattend stellen wij u voor:

1. dat wij blijven pleiten voor de verworvenheden voor de gemeenten van de Wgr-plus. Het gaat ons daarbij niet om behoud van de wet zelf, maar om behoud van de instrumenten uit de wet. We zullen de ontwikkelingen rond het afschaffen van de Wgr-plus nauwgezet volgen en via een gerichte lobby de besluitvorming in Den Haag beïnvloeden om de belangen van de stadsregio en onze gemeenten te behartigen;
2. zeer belangrijk hierbij is dat de gemeenten zeggenschap houden over de Brede Doel Uitkering, inclusief zeggenschap over de OV concessie en rechtstreeks overleg voeren met de minister in het BO MIRT;
3. de ontwikkelingen op het terrein van decentralisaties van taken en herindelen van gemeenten en provincies nauwlettend te volgen en uw raad te informeren over mogelijke consequenties als voorstellen concreter worden en raken aan de thema's mobiliteit, economie, wonen en ruimte;
4. in te zetten op een gebiedsgericht MIRT onderzoek "Bereikbaarheid regio Arnhem/Nijmegen op de middellange/ lange termijn" om zo (via het BO MIRT) Rijksbetrokkenheid bij de opgaven in de regio te borgen;
5. in te zetten op een intensievere samenwerking met de universiteiten van Nijmegen en Wageningen, inclusief Food Valley en Heath Valley, zodat de regio de brainport van het Oosten kan worden;
6. waar mogelijk de kansen die het Regeerakkoord biedt op het terrein van duurzaamheid, klimaat en energie te benutten;
7. samen met gemeenten en corporaties te monitoren wat de ontwikkelingen op de woningmarkt zijn en te werken aan voldoende betaalbare (huur)woningen in de regio;
8. het overleg met de provincie over samenwerking voort te zetten en te streven naar een bestuursakkoord;
9. het regionale traject over de regionale samenwerking van morgen voor te zetten en de gemeenten (door middel van o.a. het burgemeestersinitiatief) te faciliteren in het vormen van een gedragen samenwerkingsverband(en) voor vraagstukken die om een aanpak vragen op (sub)regionaal niveau. Hierbij zoeken wij doorlopend aansluiting en afstemming met het besluitvormingstraject van het Rijk over afschaffing van de Wgr-plus;

vervolg

10. ons advies over de regionale samenwerking van morgen te koppelen aan de uitkomsten van het burgemeestersinitiatief en met één voorstel te komen naar de gemeenteraden en de Stadsregioraad. Het advies van het burgemeestersinitiatief is 1 februari gereed. Wij gaan ervan uit dat de financiële consequenties van het besluit over de regionale samenwerking van morgen kunnen worden verwerkt in de begroting 2014 die in juni ter besluitvorming voor ligt.
11. de motie bezuiniging op de inwonerbijdrage te heroverwegen. Wij willen op basis van de uitkomsten van het burgemeestersinitiatief, de discussie over de Regionale samenwerking van morgen met u als Stadsregioraad en gemeenteraden en de mogelijke samenwerkingsafspraken met de provincie de financiële afspraken verder uitwerken
12. de conclusies over de consequenties van het regeerakkoord in brede zin te onderschrijven.

College van Bestuur Stadsregio Arnhem Nijmegen
de secretaris

Roel Wever

de voorzitter

Jaap Modder